

Webinar lokale besturen

Nieuwe wetgeving – rookvrije omgevingen

Inhoud

- Nieuwe wetgeving – wat staat er in de wet? (FOD)
- Welke stappen neem je om minimaal in orde te zijn? (Gezond Leven)
- Welke signalisatie/communicatie kan je gebruiken? (Generatie Rookvrij)
- Hoe past dit in een ruimer rookbeleid? (Vlaamse Logo's)

Nieuwe wetgeving

Interfederale strategie voor een rookvrije generatie

Wijziging van de wet van 22 december 2009 via wet van 26 maart 2024:

- ▶ Nieuwe rookverboden in een aantal publiek toegankelijke plaatsen:
  - Op plaatsen in open lucht;
  - Aan de ingang en uitgang van bepaalde publiek toegankelijke plaatsen.

Inwerkingtreding: 31/12/2024

- ▶ Rookverbod in het openbaar vervoer uitgebreid naar al het professioneel personenvervoer + toegangsverbod voor minderjarigen in rookkamers in de horeca

Inwerkingtreding: 15/04/2024

Volksgezondheid
Veiligheid van de Voedselketen
Leefmilieu

GEZOND
LEVEN

Nieuwe wetgeving

Welke plekken worden rookvrij?

Worden rookvrij

- ▶ Speelterreinen
- ▶ Sportterreinen (uitgezonderd tijdens muziekfestivals die gedurende meerdere opeenvolgende dagen plaatsvinden)
- ▶ Kinderboerderijen (enkel tijdens openingsuren)
- ▶ Dierenparken
- ▶ Attractieparken

Plaatsen met een grote aanwezigheid van kinderen en jongeren

"Zien roken doet roken"

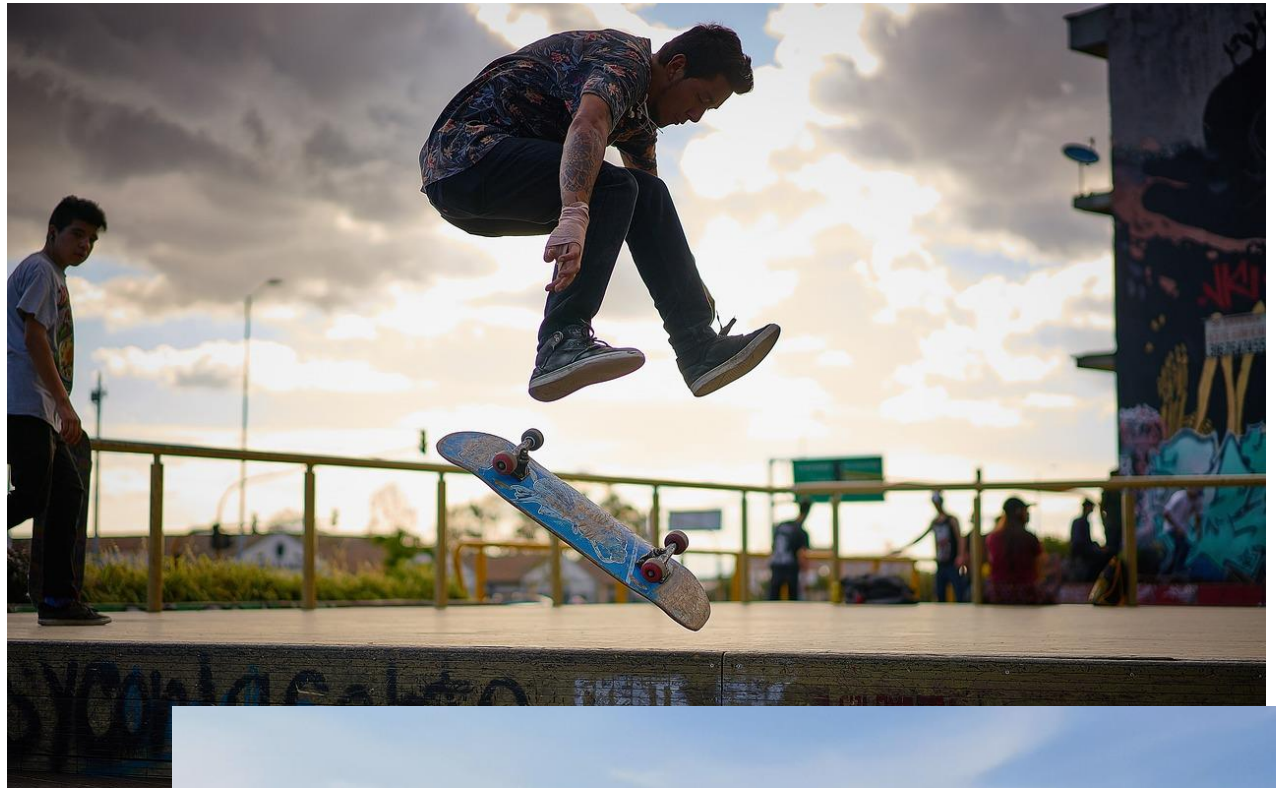

Foto: klimpark De Mosten

© Klaas De Scheider

Nieuwe wetgeving

Rookzones

- ▶ Rookzones kunnen voorzien worden.
  - De rookzone mag geen doorgangszone zijn;
  - De rookzone moet uit het zicht liggen en goed afgebakend zijn;
  - Zonder er een gesloten plaats van te maken waarop een rookverbod van toepassing is, moet de rookzone zo ingericht worden dat de rook zich niet te veel naar rookvrije zones kan verspreiden;
  - De rookzone moet duidelijk gesignaleerd worden: dit kan op alle mogelijke manieren.

- ▶ Zie website FOD Volksgezondheid en FAQ op website voor meer informatie rond de rookzones.

Loopings

Nieuwe wetgeving

Wat met horecaterassen op rookvrije plekken

Roken is verboden

- ▶ Behalve bij open horecaterassen die zich bevinden op of grenzen aan sportterreinen, en de open horecaterassen met een bijhorende speeltuin. Het rookverbod zal wel van toepassing zijn op de speeltuin.

Nieuwe wetgeving

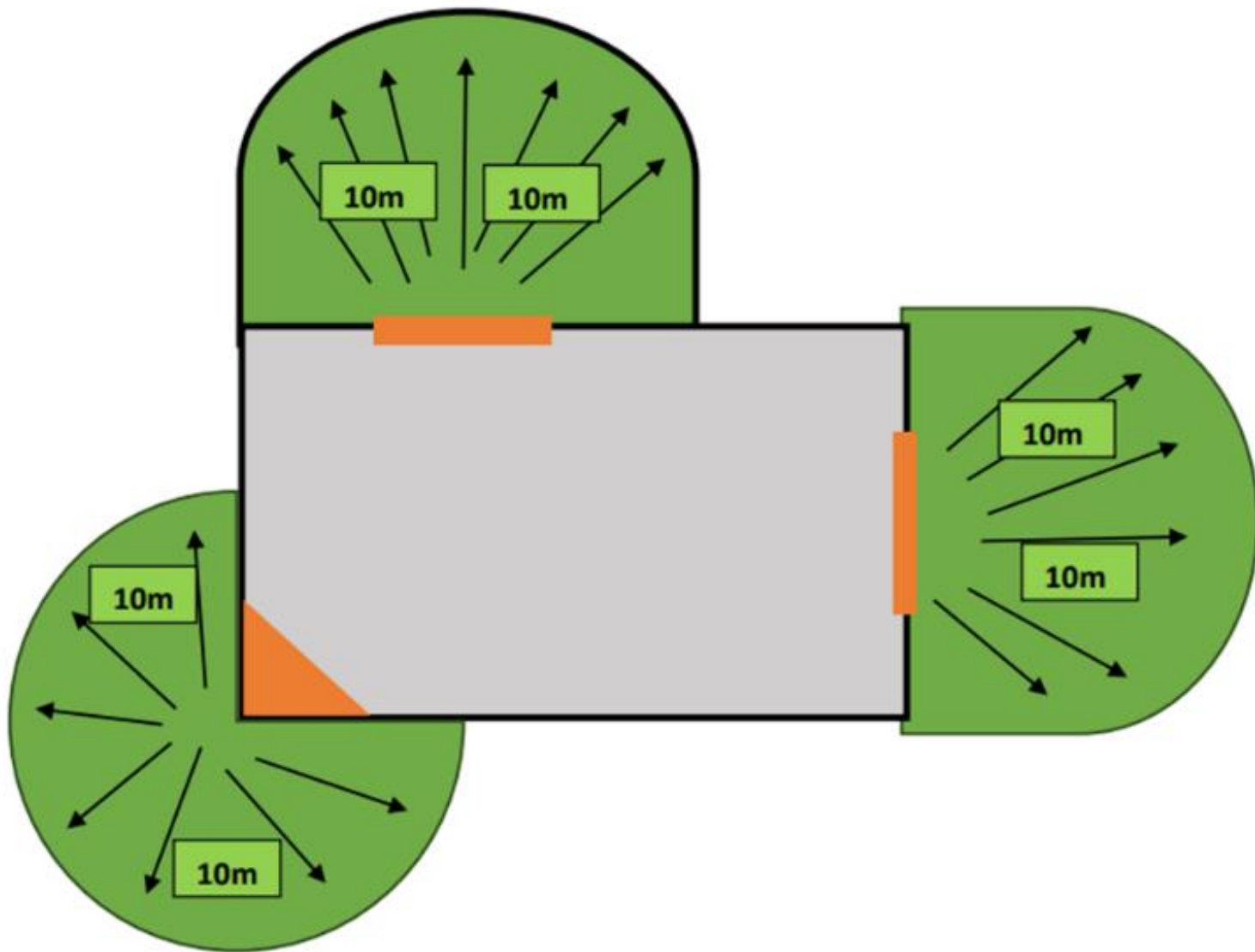
Welke plekken worden rookvrij?

Worden rookvrij

- ▶ Speelterreinen
- ▶ Sportterreinen
- ▶ Kinderboerderijen (enkel tijdens openingsuren)
- ▶ Dierenparken
- ▶ Attractieparken

10 meter perimeter

- ▶ Openbare bibliotheken
- ▶ Woonzorgcentra, centra voor kortverblijf, rust- en verzorgingstehuizen
- ▶ Scholen voor basisonderwijs, secundair onderwijs, hoger onderwijs en academies voor deeltijds kunstonderwijs;
- ▶ Kinderdagverblijven en buitenschoolse opvang
- ▶ Ziekenhuizen

Volksgezondheid
Veiligheid van de Voedselketen
Leefmilieu

Generatie
Rookvrij

GEZOND
LEVEN

Nieuwe wetgeving

Welke plekken worden rookvrij?

- ▶ Alle in- en uitgangen
- ▶ Obstakel?
- ▶ ~~Passanten~~

10 meter perimeter

- ▶ Openbare bibliotheken
- ▶ Woonzorgcentra, centra voor kortverblijf, rust- en verzorgingstehuizen
- ▶ Scholen voor basisonderwijs, secundair onderwijs, hoger onderwijs en academies voor deeltijds kunstonderwijs;
- ▶ Kinderdagverblijven en buitenschoolse opvang
- ▶ Ziekenhuizen

24/7

Volksgezondheid
Veiligheid van de Voedselketen
Leefmilieu

Generatie
Rookvrij

logo VL

GEZOND
LEVEN

Communicatie - vragen

- ▶ Brief april 2024: wijzigingen wet van 22 december 2009
- ▶ FAQ op de website van de FOD: [Vragen en antwoorden over de wijzigingen van de wet op het rookverbod in publieke plaatsen | FOD Volksgezondheid \(belgium.be\)](#).
- ▶ Rappelbrief september 2024:
  - Wijzigingen die op 31/12/2024 in werking treden
  - Link naar FAQ
  - Link naar signalisatie
- ▶ Contact: apf.food@health.fgov.be

Stappen om te voldoen aan de wetgeving

Waar start je?

- ▶ Breng in kaart welke plekken onder een van de twee verboden vallen.

Generatie
Rookvrij

logo VL

GEZOND
LEVEN

Breng de beginsituatie in kaart

- ▶ Welke locaties?
- ▶ Zijn er organisaties actief (bv. sportterrein)
- ▶ Welke interne diensten moeten betrokken worden?
- ▶ Contactpersoon
- ▶ Welke maatregelen zijn nog nodig?

In overleg met diensten...

Organiseer een intern overleg met de betrokken interne diensten om te bepalen hoe jouw lokaal bestuur zich in orde wil stellen met de nieuwe wetgeving.

- ▶ Geef uitleg over de nieuwe wetgeving
- ▶ Bepaal gezamenlijk wie verantwoordelijk is voor welke taken en opvolging
- ▶ Bespreek hoe jullie externe diensten/ partners zullen betrekken, welke bestaande overlegplatformen er zijn
- ▶ Denk na over welke ondersteuning het lokaal bestuur wil bieden aan externen
- ▶ Bekijk hoe dit kan kaderen binnen een ruimer tabaksbeleid (Gezonde Gemeente)

... en partners

- ▶ Afhankelijk van de ondersteuning die je als lokaal bestuur wil bieden aan externen, kan je hen op de hoogte brengen van de wetswijzigingen, ondersteuningsmogelijkheden, etc.

Werk acties uit

- ▶ Communicatieacties

Werk acties uit

Communicatie

- ▶ Tijdig en herhaaldelijk communicatie naar burgers, medewerkers...
- ▶ Boodschap: wat wordt van hen verwacht + waarom
- ▶ Via
  - Sociale mediakanalen
  - Stadmagazine, gemeenteblad, infoblad of nieuwsbrief
  - Website
  - Licht- of infoborden
  - Lokale media (krant, radio, ...)
  - Officieel persmoment

Werk acties uit

Communicatie

- ▶ Meer communicatie initiatieven:
  - Ludieke acties
  - Werk samen met onderwijs, kinderopvang...
  - Breng kinderen in beeld
  - Burgerparticipatie

Werk acties uit

- ▶ Communicatieacties
- ▶ Peukenrecipiënt aanpassen
- ▶ Rookzones instaleren?
- ▶ Signalisatie

Signalisatiemateriaal

Er zijn drie mogelijke pistes voor rookvrij signalisatiemateriaal

1

GENERATIE ROOKVRIJ

Download (gratis) of bestel via webshop
www.generatierookvrij.be/webshop
www.generatierookvrij.be/signalisation-gratis

2

EIGEN SIGNALISATIEMATERIAAL

Ontwikkel eigen signalisatiemateriaal

3

MATERIAAL VAN FOD VOLKSGEZONDHEID

De FOD ontwikkelde downloadbare signalisatieborden
www.health.belgium.be/nl/node/46001

Het wordt **sterk aangeraden** om signalisatiemateriaal te gebruiken met een **verwijzing naar de wet** (vergemakkelijkt handhaving en creëert duidelijkheid voor bezoekers).

WETSREFERENTIE

Wet van 22 december 2009 betreffende een regeling voor rookvrije plaatsen en ter bescherming van de bevolking tegen tabaksrook.

Een woordje uitleg over de beweging

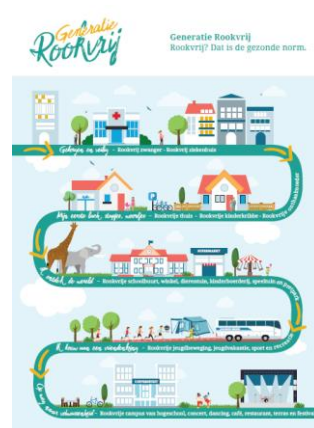
WAT IS GENERATIE ROOKVRIJ?

- **Meer dan alleen signalisatie:** een brede beweging met een gemeenschappelijk doel, kinderen en jongeren beschermen tegen roken en dampen!

Missie:
we willen een samenleving waar niemand nog (over)lijdt aan de gevolgen van roken en meeroken

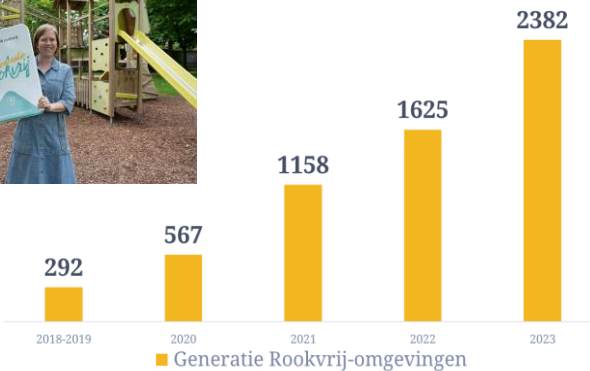
Visie:
we streven naar een samenleving waar ieder kind geboren van af 2019, het recht heeft om rookvrij op te groeien

Zien roken doet roken
=> Rookvrij moet de **norm** worden

Tabakstop

Schrijf je gratis in: buddydeal.be Stichting tegen Kanker

TYPE MATERIAAL

- Verkeersborden, dibondborden, stickers, vlaggen, herasdoeken etc.
- **Verschillende zinnen naargelang:** “hier speel/leer/sport/fuif/ontdek ik (de wereld) rookvrij”
- Personaliseerbaar met **eigen logo!**
- **Indien je al GRV materiaal bezit:** bestel wetsreferentie-sticker via webshop of download (gratis) op website

Voordelen van Generatie Rookvrij-signalisatiemateriaal

BREDE BEWEGING

Generatie Rookvrij is een **brede beweging** van organisaties en lokale besturen. Door je aan te sluiten, word je deel van deze beweging. Samen staan we sterker.

Het brede gebruik de signalisatie zorgt voor herkenbaarheid en impact.

POSITIEVE BOODSCHAP

Je benadrukt het belang van het **beschermen van kinderen en jongeren** tegen (een) rook(verslaving) in plaats van op negatieve zaken te focussen.

FOCUS OP GEZONDHEID

Focus op **gezondheid** en welzijn van iedereen (positieve doelen)

INCLUSIVITEIT

Door te kiezen voor rookvrije signalisatie **betrek je iedereen**. Jong en oud, rokers en niet-rokers: iedereen kan een steentje bijdragen.

GROTER DRAAGVLAK

Mensen zijn meer geneigd om regels te volgen als je ze op een positieve manier presenteert.

Mensen hebben ook hogere motivatie als het over het "beschermen van kinderen gaat"

ONDERSTEUNEN VAN (EX-) ROKERS

Een rookvrije omgeving **doet rokers stilstaan bij hun rookverslaving**. Het stimuleert hen om **minder te roken**. Rookvrije omgevingen zijn ook **gastvrij voor ex-rokers** of mensen die een rookstopoging ondernemen.

MAATSCHAPPELIJKE VERANTWOORDELIJKHEID

Generatie Rookvrij-signalisatie toont dat jouw gemeente of organisatie zich inzet voor een **gezonde omgeving voor haar medewerkers en bezoekers**, met speciale aandacht voor **kinderen en jongeren**.

MAG GEBRUIKT WORDEN VOOR WETTELIJKE TEREINEN

Het Generatie Rookvrij-signalisatiemateriaal mag gebruikt worden om de **wettelijk rookvrije terreinen** aan te duiden

Generatie
Rookvrij

logo VL

GEZOND
LEVEN

3 pijlers van een rookbeleid

Rookvrije omgevingen

Tabakspreventie

Ondersteuning stoppen met roken

Pijler 1 – Creëren van rookvrije plaatsen

- ▶ Rookvrije plaatsen beschermen niet-rokers tegen de rook (passief roken)
  - Meeroken voor en tijdens de zwangerschap
  - Kinderen en jongeren beschermen tegen rookgedrag – zien roken, doet roken

Generatie
Rookvrij

Generatie
Rookvrij

logo VL

GEZOND
LEVEN

Pijler 2 – Inzetten op tabakspreventie

- ▶ Informeren en kennis rond tabak vergroten
- ▶ Focust op de doelgroep die nog niet gestart zijn met roken of die nog geen gewoonterokers zijn (experimenteren)

WAT
WAT

Generatie
Rookvrij

logo VL

GEZOND
LEVEN

Pijler 3 - Ondersteuning stoppen met roken

- ▶ Motiveer rokers om te stoppen met roken
  - Bespreek de voordelen van stoppen met roken
  - Maak de verschillende rookstopmethoden bekend

STOPPEN MET ROKEN?
OOK JIJ KAN HET!

OP EIGEN HOUTJE STOPPEN OF MET DE HULP VAN:

- DE TABAKOLOOG
- TABAKSTOP
- E-SIGARET MET NICOTINE
- HUISARTS/APOTHEKER
- ALLEN CARR
- ROOKSTOPMEDICATIE

GEZOND LEVEN

Tabakstop
ORRO 111 DO

Vlaanderen
in 2019

BUDDY DEAL

STOP IN MEI MET ROKEN
MET DE STEUN VAN JE BUDDY

Schrijf je gratis in:
buddydeal.be

Stichting tegen Kanker

WAAROM STOPPEN MET ROKEN?

- NA 20 MINUTEN: JE BLOEDDRUK EN HARTSLAG DAALT.
- NA 12 UUR: HET NIVEAU VAN KOOLSTOFMONOXIDE IN JE BLOED IS WEER NORMAAL.
- NA 20 JAAR: JE LONGEN BEGINNEN SLIEM EN TEER WEG TE WERKEN.
- NA 2-12 WEKEN: JE BLOEDSOMLOOP VERBETERT. LOPEN GAAT VLOTTER.
- NA 3-9 MAANDEN: HOESTEN, PIEPEN EN KUCHEN VERDWIJNEN.
- NA 1 JAAR: JE RISICO OP EEN HARTZIEKTE IS GEHALVEERD.
- NA 10 JAAR: JE RISICO OP LONGKANKER IS GEHALVEERD.
- NA 15 JAAR: JE RISICO OP EEN BEROERTE IS GELIJK AAN DAT VAN EEN NIET-ROKER.

Naleving verhogen

- ▶ Duidelijke communicatie is cruciaal.
- ▶ Duidelijk zichtbaar maken dat een bepaalde plaats rookvrij is --> signalisatiemateriaal
- ▶ Aanpassingen doorvoeren in bestaand rookvrije zones.
- ▶ Handhaving:
  - "Hoe spreek je iemand aan die rookt op een rookvrij terrein?"
    - E-learning
    - Workshop

Hoe verder?

Alle info is verzameld op webpagina Gezond Leven, elk Logo en Generatie Rookvrij:

Hoe maak je jouw terrein wettelijk rookvrij? | [Generatie rookvrij](#)

Veelgestelde vragen

Gezond Leven heeft de FAQ van de FOD Volksgezondheid overzichtelijk georganiseerd op hun website. Zo vind je snel en eenvoudig de belangrijkste informatie voor jouw organisatie.

- Dierentuinen-zoo
- Kinderboerderijen
- Speelterreinen
- Sportterreinen
- Woonzorgcentra
- Ziekenhuizen
- Kinderdagverblijven
- Scholen
- Horeca
- Lokale besturen
- Attractieparken-pretparken

Signalisatiemateriaal

Het **Generatie Rookvrij**-signalisatiemateriaal is toegelaten op de wettelijk rookvrije terreinen op basis van de huidige wetgeving en het beleid van de FOD. Het wordt ten sterkste aanbevolen om ons signalisatiemateriaal met een verwijzing naar de wet te gebruiken, want dit maakt het voor bezoekers duidelijk dat zij zich op een wettelijk rookvrij terrein bevinden (ten opzichte van een terrein dat niet op wettelijke maar op vrijwillige basis rookvrij is). **Zo wordt voor de bezoekers van uw terrein iedere dubbelzinnigheid vermeden** met locaties die nog niet rookvrij zijn, bijvoorbeeld stranden, terrassen en evenementen (behalve sportevenementen).

► [Klik hier voor meer informatie over het signalisatiemateriaal](#)

Communicatiemateriaal

Wil je de inwoners/leden/ouders/... informeren over de wijzigingen? Download de voorbeeldbrief:

- Voor scholen om ouders te informeren
- Voor sportclubs om hun leden te informeren
- Voor kinderdagverblijven om hun ouders te informeren
- Voor lokale besturen om organisaties op hun grondgebied te informeren

Onbeantwoorde vragen?

► FAQ

- [Vragen en antwoorden over de wijzigingen van de wet op het rookverbod in publieke plaatsen | FOD Volksgezondheid \(belgium.be\)](#)
- <https://www.gezondleven.be/themas/tabak/wet-en-beleid/wat-zegt-de-wet-over-roken/rookverbod-op-publieke-plaatsen-een-antwoord-op-je-vragen>

► FOD mailadres:

- Bij vragen in verband met controles en sancties kan u terecht bij de inspectiedienst:
apf.inspec@health.fgov.be
- Bij vragen in verband met regelgeving kan u terecht bij de cel tabaks- en alcoholbeleid:
apf.food@health.fgov.be

Bedankt

